

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhallef Anthony Ellul
Appell numru: 4/18

Mary Zammit (appellanti)

vs

Direttur Ġenerali tas-Sigurta` Soċjali (appellat)

30 ta' Lulju 2018.

1. **Il-każ in kwistjoni jirrigwarda deċiżjoni tad-Direttur tas-Sigurta` Soċjali li Mary Zammit tħallas lura s-somma €2,520.39 indebitament imħallsa lilha bħala Għajnuna għall-Mard.**
2. B'avviż tal-15 ta' Lulju 2014, id-Direttur Ġenerali tas-Sigurta Soċjali għarraf lil Mary Zammit illi hija tħallset żejjed is-somma ta' €2,520.39 f' Għajnuna għall-Mard li hija rċeviet mid-Dipartiment tas-Sigurta` Soċjali għall-perjodu mis-26 ta' Jannar 2008 sas-7 ta' Mejju 2010, minħabba "*kapital/proprjeta` mhux dikjarat*" u li konsegwentement tali tħlas żejjed kien ser jitnaqqas bir-rata ta' 10% minn xi benefiċċji li hija tista' tircievi.
3. Permezz ta' ittra datata 23 ta' Lulju 2014 Mary Zammit intavolat appell quddiem l-Arbitru¹ minn tali deċiżjoni. (**File Nru 574A/14**);
4. Fit-23 ta' Jannar 2015 id-Direttur tas-Sigurta` Soċjali wieġeb biex jgħid għaliex l-appell ta' Mary Zammit kellu jiġi miċhud. Spjega li r-raġuni il-għala d-Dipartiment kien qed jitlob rifiżjoni ta' €2,520.39 kienet għaliex minn sħarriġ li kien għamel kien irriżulta li Mary Zammit kellha aktar minn proprjeta` waħda, liema proprjetajiet l-istess Mary Zammit ma ddikjarathomx mad-

¹ L-Arbitru maħtur skont l-Att Dwar is-Sigurta` Soċjali (Kap 318)

Dipartiment kif kienet obbligata li tagħmel, u għalhekk ma kienx sodisfatt li l-kapital ta' Mary Zammit ma kienx jeċċedi l-limitu ta' €14,000 (fil-fatt talab korrezzjoni tar-raġuni f' dan is-sens).

5. Fid-29 ta' April 2015, in segwitu għad-dokumenti pprezentati mill-appellanti, id-Direttur tas-Sigurta' Soċjali aċċenna għall-fatt li fil-kuntratt tas-separazzjoni ta' bin l-appellanti, Kevin Zammit u martu, ġie indikat li l-appellanti hija kreditriċi tal-partijiet fl-ammont ta' €58,234.33 rappreżentanti self li kienet tat lill-partijiet. Għalhekk id-direttur kompli jsostni u jaderixxi mal-kontenut tar-risposta tiegħu tat-23 ta' Jannar 2015.
6. Fid-deċiżjoni tiegħu tat-13 ta' Frar 2018, wara li l-Arbitru kkunsidra illi:
 - f'Jannar 2008 binha Kevin Zammit u martu kienu ttrasferewlha b'titolu ta' donazzjoni l-appartament 55/4, Corner Court, Triq it-Turisti c/w Triq l-Imsell, Buġibba;
 - f'Ġunju 2010 sar il-kuntratt ta' separazzjoni bejn Kevin Zammit u martu ġie dikjarat (inter alia) li Mary Zammit kienet kreditriċi² ta' binha Kevin Zammit u ta' martu fl-ammont ta' Lm25,000 (ekwivalenti għal €58,234.33) rappreżentanti kapital misluf minnha;
 - f'Ottubru 2014 (cioe` wara li d-Direttur tas-Sigurta' Soċjali bagħtilha l-avviż tal-15 ta' Lulju 2014) hija ttrasferiet lura l-appartament 55/4, Corner Court, Triq it-Turisti c/w Triq l-Imsell, Buġibba, b' titolu ta' donazzjoni lil binha Kevin Zammit, f' dan l-istadju separat minn martu;

ikkonkluda li meta Mary Zammit silfet il-kapital (ta' €58,234.33) li hija kienet tippossjedi, hija stess gabet ruħha f' sitwazzjoni fejn ma kellhiex kapital li jeċċedi l-iskala stabbilita mil-liġi. Għalhekk ċaħad tali l-appell ta' Mary Zammit u kkonferma d-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali tas-Sigurta' Soċjali tal-15 ta' Lulju 2014. (**Deċ. tal-Arbitru Nru 053/18**)

7. Fis-16 ta' Marzu 2018 Mary Zammit appellat mid-deċiżjoni.

L-aggravju tal-appellanti Mary Zammit:

² Skont il-kuntratt ta' separazzjoni pubblikat fl-10 ta' Ġunju, 2010 li sar bejn Kevin u Alison konjuġi Zammit.

8. Mary Zammit tilmenta li l-Arbitru ma qiesx illi l-kuntratt ta' donazzjoni tal-2008 li permezz tiegħu binha Kevin Zammit u martu ittrasferewlha proprjeta` b' titolu ta' donazzjoni kien kuntratt fejn ma kien hemm l-ebda kunsiderazzjoni monetarja, u li hija fil-fatt qatt ma kienet verament is-sid tal-proprjeta` iżda sempliciment silfet isimha biex tgħin lil binha. Għalhekk targumenta li l-Arbitru għamel "żball sagrosant" meta rritjena li hija kienet għażlet li tiddisponi mill-kapital tagħha permezz ta' donazzjoni, għaliex fil-verita` l-proprjeta` qatt ma kienet tagħha. Dwar il-kuntratt tas-separazzjoni, issostni li dak li hemm innizzel fuqu huwa immaterjali stante li l-kontenut tiegħu jorbot biss lil min iffirma l-kuntratt u mhux lilha, li hija estraneja għall-ftehim.
9. L-appellat id-Direttur Ġenerali tas-Sigurta` Soċjali fil-5 ta' April 2018 wieġeb biex jgħid għaliex dan l-appell tagħha għandu jiġi miċhud.

Fatti li jirriżultaw mid-dokumenti:

10. Fit-23.06.2000 Kevin Zammit (bin Mary Zammit) u martu Alison Zammit nee Harmsworth xtraw l-appartament: Corner Crt/4, Triq it-Turisti, kantuniera ma' Triq l-Imsell, Bugibba, S Pawl il-Baħar, għall-prezz ta' Lm18,000.
11. FI-24.01.2008 il-konjuġi Kevin u Alison Zammit ittrasferew b' titolu ta' donazzjoni l-imsemmi appartament 55/4, Corner Court, Triq it-Turisti, kantuniera ma' Triq l-Imsell, Bugibba, S Pawl il-Baħar, (indikar li għandu valur ta' Lm20,000/€46,587.46) lil Mary Zammit, omm Kevin Zammit.
12. FI-10.06.2010 il-konjuġi Kevin u Alison Zammit (li żżewġu fit-28.10.1995) iffirmaw kuntratt ta' separazzjoni personali. Huma ddikjaraw (*inter alia*) li Kevin Zammit kellu jhallas is-somma ta' €58,234.33 ekwivalenti għal Lm25,000 lil ommu Mary Zammit "*a titolu ta' rifużjoni tas-self mogħti lill-partijiet minnha tul iż-żwieġ tagħhom.*"
13. FI-04.01.2011 il-konjuġi Kevin u Alison Zammit (legalment separati) bieghu id-

dar matrimonjali tagħhom "Mirage", Triq il-Palazz l-Aħmar, kantuniera ma' Triq Pietro Dacoutros, Fleur de Lys, limiti ta' Birkirkara/Santa Venera għall-prezz ta' €216,700. (**Fix-xiehda tagħha tad-09 ta' Ġunju, 2015, Mary Zammit qalet li hija ma hadet xejn mill-bejgħ**).

14. Fis-07.03.2013 ingħata digriet mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familija) li permezz tiegħu Kevin Zammit ingħata l-kustodja tat-tliet ulied li għandu ma' Alison Zammit, u għalhekk bdew jirrisjedu miegħu.
15. Fl-01.07.2014 id-Direttur Ġenerali tas-Sigurta` Soċjali informa lil Mary Zammit li hija tħallset €2,520.39 żejda in linea ta' Għajnuna għall-Mard għall-perjodu bejn **26.01.2008 u 07.05.2010**, u għalhekk kellha tħallas lura dik is-somma. Ir-raġuni għal dik id-deċiżjoni kienet, "*Dan sar minħabba li KAPITAL/PROPRJETA MHUX DIKJARAT*".
16. Fl-14.10.2014, (u cioe` tlett xhur u nofs wara l-avviż tad-Direttur tas-Sigurta` Soċjali) Mary Zammit ittrasferiet b'titolu ta' donazzjoni l-appartament 55/4, Corner Court, Triq it-Turisti, kantuniera ma' Triq l-Imsell, Bugibba, S Pawl il-Baħar (indikata li għandu valur ta' €46,600) lil binha Kevin Zammit, issa separat minn martu, u bil-kura u l-kustodja ta' uliedu f' idejha.
17. Skont il-"*Property Transfers*" ta' Mary Zammit maħruġa mit-*Tax Compliance Unit* jirriżulta li fil-perjodu 1999-2014³ saru s-segweni trasferimenti ta' proprjeta` li fihom kienet involuta l-istess Mary Zammit:

Bħala vendittriċi:

03.02.2007	fond nru 15, Triq de Rohan, Marsaskala ⁴ prezz: €44,258;
03.05.2010	maisonette nru 36, Moonglow, Triq l-Akwedott, Birkirkara ⁵ prezz: €140,000;

Bħala komprattriċi/donatarja:

³ Last refreshed on 18.03.2014 (għalhekk id-donazzjoni li saret f' Ottubru 2014 mhix indikata)

⁴ Mary Zammit kienet vendittriċi flimkien ma' 16-il persuna oħra

⁵ Mary Zammit kienet l-unika vendittriċi

24.01.2008	flat nru 55/4, Corner Court, Triq it-Turisti, S Pawl il-Baħar ⁶ valur tal-flat mogħti b' donazzjoni lil Zammit: €46,587 (Revised value: €81,487);
30.09.2008	garage nru 4, Blue Lagoon, Triq il-Mazzola, Bugibba ⁷ prezz li bih inxtara: €13,976;
25.09.2009	flat nru 13, Park View, Unnamed Street c/w Triq il-Fliegu, S Pawl il-Baħar prezz li bih inxtara: €107,000 (Revised value: 136,000);

18. Jirrizulta wkoll mill-korrispondenza esebita u min-notamenti fuq il-file tal-Arbitru, fl-2014 Mary Zammit kienet tabita f' Corner Court 55/4, Triq l-Imsell, S Pawl il-Baħar, u sussegwentement marret tabita Park View, Flat 13, Triq Ġdida fi Triq il-Fliegu⁸, S Pawl il-Baħar. Dan jidher li huwa l-aħħar post tar-residenza tagħha. Mhux magħruf pero` fejn kienet ir-residenza tagħha matul il-perjodu in kwistjoni.

Liġi applikabbli.

19. L-Artikolu 20(1)(ċ) tal-Kap 318 jipprovdi li biex persuna tikkwalifika għall-Għajnuna għall-Mard trid turi illi:

"l-mezzi kollha fil-ġimgħa tal-membri tal-familja tagħha kollha kalkulat skont id-dispożizzjonijiet tat-Taqsima II tat-Tieni Skeda li tinsab ma' dan l-Att ma jkunx iżjed mir-rata tal-iskala għal dik il-familja kif stabbilit bis-Seba' Skeda li tinsab ma' dan l-Att".

20. Paragrafu 1 tat-Taqsima II tat-Tieni Skeda jistipula illi:

"Fil-kalkolu tal-mezzi għall-finijiet tal-artikolu 20, għandu jitqies:

(a) salv kif provdut fil-paragrafu 3 ta' din it-Taqsima, il-valur ta' kull proprjeta` inkluża kull proprjeta` mqegħda fi trust (minbarra d-dar tar-residenza) li tkun tal-membri kollha tal-familja li la jkun persuni impjegati lanqas persuni li jimpjegaw lilhom infushom jew persuni li jaħdmu għalihom infushom skont dan l-Att, li hija jew tista' tkun, investita jew użata bi qligħ b' esklużjoni ta' għamara, gojjellerija jew oġġetti oħra personali:

Izda meta l-flus fil-bank u fl-idejn (inklużi assi likwidi, depożiti għal xi żmien, bonds, stocks, azzjonijiet u titoli oħra) flus imqegħda f' xi trust u l-valur kapitali ta' kull proprjeta` immobbli urbana inkluż it-tqegħid kollu ta' dik il-proprjeta` fi trust (bl-esklużjoni tad-dar fejn wieħed joqgħod) li ma tkunx qegħda tintuża bi qligħ, ikunu flimkien jaqbzū:

⁶ Mary Zammit kienet l-unika donatarja

⁷ Mary Zammit kienet l-unika kompratriċi

⁸ Kif jidher mill-atti quddiem din il-qorti, t-triq sussegwentement issemmiet Triq l-Indipendenza.

(i) **€14,000 fil-każ ta' familja li tikkonsisti f' membru wiehed biss jew f'għadd ta' membri li l-kap tagħhom ikun persuna mhux miżżewġa jew ġenitur singlu; jew**

(ii) **€23,000 fil-każ ta' familja li mill-anqas tkun tikkonsisti fil-kap tal-familja u l-konjuġi,**

il-persuna li tkun qed titlob l-Għajnuna għall-Mard ma għandhiex titqies li tkun intitolata għal dik l-għajnuna”.

21. L-ewwel proviso tal-paragrafu 1(b) ta' din l-istess taqsima (Taqsimha II tat-Tieni Skeda), imbagħad jipprovdi hekk:

*"Iżda kull proprjeta` jew dħul li għandhom ikunu kalkolati għall-finijiet ta' din it-Taqsimha skont id-dispożizzjonijiet ta' qabel ta' dan il-paragrafu għandhom jinkludu kull proprjeta` jew dħul li xi membru tal-familja kif hawn qabel imsemmi f' din it-Taqsimha kien **direttament jew indirettament** **ċaħħad lilu nnifsu minnhom sabiex ikollhu jedd għal Għajnuna għal Mard jew sabiex ikollu jedd għal rata aktar vantaġġuża:**"*

Konsiderazzjoni.

22. Din il-qorti tosserva li r-raġuni għaliex l-Arbitru ċaħħad l-appell ta' Mary Zammit kienet minħabba li fil-kuntratt ta' separazzjoni ġie indikat li hija kienet kreditriċi tal-konjuġi Zammit fl-ammont ta' €58,234.33. L-Arbitru irritjena illi meta hija *"silfet kapital illi hija kienet tippossjedl"* għebet ruħha f' sitwazzjoni fejn ma kellhiex kapital li jeċċedi⁹ l-iskala stabbilita.
23. Għalhekk l-aggravju ta' Mary Zammit in kwantu tilmenta li l-Arbitru irritjena li għażlet li tiddisponi minn kapital *"permezz ta' donazzjoni"* tal-fond hija erronja. L-Arbitru ibbaża d-deċiżjoni tiegħu fuq il-fatt li Mary Zammit silfet kapital ta' €58,234.33 lil binha u lil martu (tul iż-żwieġ tagħhom mill-1995 sal-2010) u mhux fuq il-fatt li f' Ottubru tal-2014 ittrasferiet b' donazzjoni l-appartament 55/4 Triq it-Turisti c/w Triq l-Imsej, Buġibba. Fil-fatt dan il-każ jirrigwarda l-allegat hlas indebiti ta' Għajnuna għall-Mard għall-perjodu 24 ta' Jannar 2008 sas-7 ta' Mejju 2010, u sa Mejju 2010 Mary Zammit kienet għadha ma ttrasferietx il-fond b'titolu ta' donazzjoni lil binha.

⁹ Erronjament l-Arbitru qal *"għebet ruħha f' sitwazzjoni illi ma kellhiex għad-dispożizzjoni tagħha kapital li ma jeċċedix l-iskala stabbilita"* meta ovvjament ried jgħid *"għebet ruħha f' sitwazzjoni illi ma kellhiex għad-dispożizzjoni tagħha kapital li jeċċedi l-iskala stabbilita."*

24. Dwar id-dikjarazzjoni li għamli Kevin Zammit u martu fil-kuntratt ta' separazzjoni tagħhom tal-2010 u senjatament illi Mary Zammit kienet silfithom is-somma ta' €58,234.33, għalkemm huwa minnu li Mary Zammit ma kinitx firmatarja ta' tali kuntratt, ma kkontestatx dik id-dikjarazzjoni.
25. F'kull każ, għal dan il-każ japplikaw ukoll *mutatis mutandis* il-konsiderazzjonijiet kollha li din il-qorti diġa' għamlet fl-appell numru 1/2018 deċiż illum, għal dak li jirrigwarda l-appartament numru 4, Corner Court, Triq Imsell, San Pawl il-Baħar. Il-qorti ma tarax il-htieġa li tirrepeti dak li diġa qalet fl-imsemmija sentenza, u dak li qalet japplika wkoll għal dan il-każ. Appartament li matul il-perjodu in kwistjoni **(26.01.2008 u 07.05.2010)** kien proprjeta tal-appellanti. Fil-kuntratt ta' donazzjoni tal-24 ta' Jannar, 2008 kien iddikjarat li l-fond għandu valur ta' €46,587.46. L-istess japplika għall-garaxx fi Triq il-Mazzolla Buġibba. Sabiex l-appellanti tirnexxi fit-teżi tagħha li kienet biss prestanome, mhuwiex biżżejjed li tixhed li ttrasferiet il-proprjeta, *"... peress illi l-istess żewġ proprjetajiet kienu originarjament inxtraw minn flus l-imsemmi Kevin Zammit"*. Fil-kuntratt fir-rigward tal-appartament f'Corner Court, ma jingħadx li l-appellanti kienet qegħda żżomm il-fond f'isimha bħala prestanome ta' binha u martu. Fir-rigward tal-garaxx fi Triq il-Mazzolla, lanqas ma pprezentat kopja tal-kuntratti relattivi.
26. Għalhekk ir-rizorsi kapitali li kellha l-appellanti fil-perjodu in kwistjoni, żgur li kienu iktar mill-massimu li tikkontempla l-liġi sabiex persuna tkun intitolata tircievi l-għajjnuna tal-mard.

Għal dawn il-motivi tiċhad l-appell ta' Mary Zammit u tikkonferma d-deċiżjoni tal-Arbitru tat-13 ta' Frar 2018. Spejjeż a karigu tal-appellanti.

Anthony Ellul.